

Nog een aantal sociaal en emotionele aspecten:

Er kan door de bijzondere ontwikkeling minder geautomatiseerd en geoefend zijn in het aangaan van contacten. Als zelfs bij oogcontact en glimlachen vanuit het bewustzijn wordt gehandeld, valt dat op. Wellicht minder spontaan, afstandelijker of juist erg geboeid.....

Kinderen die worden overweldigd door hun indrukken, sluiten zich uit zelfbescherming soms af. En als informatie gedetailleerder en daardoor harder binnen komt dan bedoeld, kan de reactie wat overtrokken lijken. Nieuwe informatie opdoen en oplossingen bedenken gaat moeiteloos, waardoor er minder doorzettingsvermogen ontstaat. De dagelijkse praktijk laat hen zelden fouten maken, waardoor zij niet ervaren dat fouten maken mag en je juist van fouten kunt leren.

Met inzicht en begeleiding kan de ouder het jonge kind helpen betere vaardigheden te ontwikkelen en de eigen mogelijkheden beter leren benutten. Het is dan nodig dat zij en andere verzorgers of hulpverleners weten wat er speelt en wat werkt.

Enkele concrete tips voor ouders:

Accepteer je kind zoals het is, laat dat ook merken.
Stimuleer al jong herhalen door leuke variaties.
Onderzoek wat het kind weerhoudt en help drempels verlagen.
Maak gevoel bespreekbaar, geef voorbeeld.
Beloon vooral inzet in plaats van prestatie.
Help je kind de lat niet te hoog te leggen.
Kom tegemoet aan de bijzondere behoeften.
Help relativeren, ontdekkend leren maakt fouten.

Systematische aanpak als NLP en cognitieve therapie kan helpen, evenals faalangstreductie- en sociale vaardigheidstraining. Zoek bij hulp en testen wel naar expertise met hoogbegaafdheid.

Verbaas je nergens over, voel je niet schuldig en geniet zoveel mogelijk samen.

Van de adelaar die dacht dat hij een kip was:

*Een boer vond een adelaarsei en legt het bij zijn kippen. De jonge adelaar groeit op tussen kippen, leeft het leven in een kippen hok. Hij eet kippenvoer en gedraagt zich als een kip, **maar zal er nooit in slagen een geweldige kip te worden**. In elke poging tot aanpassen zit de aanleg en aard in de weg.*

De man zet de adelaar op de kooi om de vogel vrij te laten, maar zelfs overvliegende soortgenoten brengen hem niet in actie. Hij weet niet beter, dan een kip te zijn. Om te weten wat hij echt is, moet de vogel adelaars ontmoeten en kennis maken met de bijbehorende leefomgeving. Daar kan hij niet alleen het leven ervaren dat bij hem past, maar vooral zichzelf worden. Om uiteindelijk bergen te bereiken en te zweven op de wind. Laten we niet langer blijven proberen een kip te maken van adelaars!

*Deze brochure geeft zeer beperkte informatie.
Meer info en advies is te vinden op de website.*

Samenstelling folder:

Henny van Hal

www.hoogbegaafdennu.nl

Achterste Weide 3 Duiven
Telefoon: 06 23492315

Ontwikkelingsvoorsprong en nu ?

Waarom we daar wat mee moeten doen.
Aandacht voor kinderen die slimmer zijn dan gemiddeld lijkt beter te zijn geaccepteerd. Veel scholen proberen extra uitdaging te bieden en er zijn passende materialen ontwikkeld. Dus je kind hoeft zich niet meer te vervelen.

Goed presterende kinderen krijgen dan werk, bij probleemgedrag wordt soms ondersteunt. Maar niet alle kinderen laten zien dat ze meer aankunnen, of gaan goed aan de slag met extra aanbod. Zelfs als je kind probleemloos door de school rolt, is alertheid geboden.

Mag je dan niet genieten van een voorsprong en een snelle ontwikkeling? Moet je dan niet blij zijn dat je kind zelden fouten maakt of het werk altijd ruim binnen de tijd af heeft? Nee, want fouten maken is nodig om te leren. En altijd snel klaar zijn daagt je niet uit tot plannen en afwegen. Al jong gaan kinderen er aan wennen nooit fouten te maken, risico vermijden, mogelijk faalangst ontwikkelen. Dat voorsprong nadelige invloed kan hebben op de hele ontwikkeling en het welbevinden, is (ook op scholen) minder bekend.

Ontwikkelingsvoorsprong begint al vroeg, een expert ziet al heel jong signalen. Wat zijn die? Hoe dragen ouders bij aan de ontwikkeling?

Lees verder en ga ermee aan de slag!

Hoe leren verloopt en wat je daarvoor nodig hebt:

Kinderen leren door nadoen, herhalen en bevestiging door hun omgeving. Maar vooral van hun eigen drang iets te weten te komen of een oplossing te bedenken. Daarbij leren ze van passende activiteiten en opdrachten om een strategie te kiezen, stap voor stap te werken en ontwikkelen zo de nodige vaardigheden. Kinderen met een grote voorsprong zijn dan in het nadeel omdat zij zonder passende uitdagingen slecht kunnen werken aan strategie, werkhouding en doorzettingsvermogen. Ook hebben zij een ander tempo, interesse, verwachting en taakopvatting, waardoor de opdracht hen niet motiveert. Maar mogelijk speelt er nog meer, de voorsprong kan gevolgen hebben voor de persoonlijkheidsontwikkeling.

Als het bewustzijn vroeg overheerst:

Sommige kinderen handelen veel vroeger dan gemiddeld vanuit hun bewustzijn; zij zijn als baby al alerter en nemen veel en gedetailleerd waar. Met een doel voor ogen zijn ze klaar als het slaagt, herhalen is er niet bij. Op naar een nieuwe uitdaging. De snelle cognitieve ontwikkeling helpt de kleintjes dingen doorzien en toepassen. Een snelle taalontwikkeling valt op. Het lijkt of ze zonder inspanning leren. Aan de andere kant nemen ze soms meer waar, dan ze emotioneel verwerken kunnen.

Iedere kind is anders, het ene kenmerk dus wat sterker aanwezig of zichtbaar dan het andere. De zintuigen staan wat scherper, hun brein is veel bezig. Zij willen veel, op hun eigen manier, vaak gedreven. Als informatie in de volle lading en nuance binnen komt spreekt men ook van hoogsensitief. Alleen met passende vaardigheden, worden plannen ook gerealiseerd. Uit het voorgaande mag duidelijk zijn, dat dit lang niet altijd het geval is.

Afbeelding hiernaast geeft handelen weer:

Niet alleen is de voorkeur voor het handelen vanuit het bewustzijn (cortex) blijvend, ook kan dat een onderontwikkelde subcortex tot gevolg hebben. Gevolg is o.a. moeite met automatiseren en over minder geautomatiseerde vaardigheden beschikken. Een belangrijk feit is dat je maar één bewuste handeling

tegelijk kunt doen. Dan wordt er gestopt met aankleden als er ook geluisterd moet worden. Of je kind komt motorisch en/of sociaal in zijn geheel wat onhandig over.

Wat vooral essentieel is, is een juiste mind-set.

Door een combinatie van oorzaken ontstaat nog al eens een negatieve spiraal. Het kind legt de lat te hoog, voelt zich afgewezen, een mismatch tussen verwachting en werkelijkheid. Een verkeerd zelfbeeld ontstaat ook door spiegelen met de omgeving, in de veronderstelling dat je hetzelfde bent. Er is onvoldoende zicht op kansen en valkuilen. Als je slim bent, besef je eerder wat je nog niet weet. Perfectionisme en faalangst liggen op de loer. Zonder voldoende succeservaringen en bevestiging verdwijnt de motivatie en worden risico's vermeden.

Hoogbegaafden, wat helpt hen echt ?

- ga in gesprek, weet wat erin hen om gaat, toon interesse
- laat hen zich geaccepteerd voelen om wat ze zijn
- onderzoek achtergronden van gedrag, geef niet zelf uitleg
- leer efficiënt keuzes maken, i.p.v. alle opties open houden
- ontmoeting met ontwikkelingsgelijken, een goede spiegel
- onbegrip, afwijzing, mislukken slaat diepe gaten, voorkom.
- aanpassing wordt gewoonte, help 't eigen gevoel vinden.

Ontwikkelingsvoorsprong en hoogbegaafdheid.

Hoogbegaafdheid wordt meestal het eerst zichtbaar in een cognitieve ontwikkelingsvoorsprong.

De belangrijkste signalen van ontwikkelingsvoorsprong bij kleuters zijn: opmerkzaam, complexe denkpatronen, sterk geheugen en motivatie (met name op eigen interesse), taalvaardig, taakgericht, aanpassingsvermogen, sterke eigen wil, creatief, met een intens gevoelsleven. Zelden zijn alle kenmerken in dezelfde mate zichtbaar, vaak wordt bij extra observatie het meeste wel herkend.

Herkenning

We kennen ze allemaal wel, die kleine vroeg wijze kinderen met een hoogst volwassen taalgebruik. Soms aandoenlijk, op een onder moment erg opvallend, aandacht vragend of irritant. Je moet er soms om lachen, zegt hen niet zulke moeilijke vragen te stellen en eens naar de anderen te kijken hoe het wel hoort. Hun ouders wordt vaak geadviseerd hen niet zo vroeg wijs te maken, ze eens wat meer te laten spelen en minder te pushen. Was het maar zo simpel! Als ouder kun je kinderen nauwelijks pushen, die leerhonger komt uit hen zelf. En aanpassen is juist iets wat deze kinderen soms al te veel proberen, dat is het slechtste advies wat je kunt geven! Indirect wordt daarmee het kind verteld dat het niet goed is zoals het is, en juist deze kinderen vatten dat ook zo op.

Er is soms heel wat inventiviteit en aanpassingsvermogen van ouders nodig om de goede weg te vinden. Hoe geef je je kind afgestemde ruimte voor zijn ontwikkeling en voorkom je frustraties? Veel voorkomende problemen als te weinig doorzetten en faalangst ontstaan vroeg. Hoe jonger je gericht probeert hierin te helpen, hoe meer kans op resultaat.

Misverstand over de sociaal-emotionele ontwikkeling

'Jullie kind is cognitief wel ver, maar moet sociaal-emotioneel echt nog groeien'. Het is zeer de vraag of dat zo is. Soms is er dusdanige voorsprong, dat er met kinderen van eigen leeftijd weinig samen te doen valt. Ze hebben andere interesses, taal, spel en verwachtingen.